

Előfizetési árak:

Egész évre 10 fnt — kr.
Félévre . 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " — "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:

Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.

A gyermekekről az apáknak.

Debreczen, Julius 24.

A francia családapa, ha negyedik gyermekkel is megáldja az ég, adómentességet kap; a párisi nép, melyre igaztalanul fogják rá a ledérséget, könnyű vért, a legelső rétegéig valóságos gyermek-kultuszhoz hódol. A város több pontján, a mesterséges tenyészet minden pompájával ékeskedő parkok, sétahelyek, játszótérek vannak, hová 14 éven felüliek még belépni is tilos, mert mindez kizárólag a gyermekvilágé, hogy benne napkeltétől napnyugtáig szabadon, gyermek lelke s kedélye hamisítatlan, minden külső befolyástól, vagy akadálytól ment megnyilatkozásával, pajzanságával kacagjon, daloljon, ugrándozzék, játszék és birkózzék. Hangos is egy egy ily párisi gyermek-kert egész nap az ezernyi apróság édesen eső lármájától s a bugyogós, plundrás kis frankok estenden boldog nevetés közt, kipirult arcokkal térnek meg szüleik gondozása alá.

Ime, a „művelt francia“, a ki megemberedett korában mintája az egész világon az udvariasságnak, finomságnak és etikettnek, szabadon, minden korlát és feszesség nélkül chablon nélkül nevelkedik a gyermekkorban. A testmozgásra, a kedély felfrissítésére s mindenekelőtt a szabad levegőre van ugyszólván kényszerítve zsenge éveinek legtöbb idejében. A nagyon taláiban gyermekkeresztetnek is nevezett gyermeknevelésben ez náluk

az első princípium. A mennyi idő ezen kívül megmarad a napból, azt fordítják a stadiumra. Nálunk előbb jó a tanulás s aztán a gyermek-test gondozása, fejlesztése s üdévé, ruganyossá tétele. Megfordított rendje a természetnek: a fát, mielőtt kellőleg megszívta volna magát életnedvvel és ennek folytán megizmosult volna, máris hasznos munkára, gyümölcsözésre kényszeríteni!

Alkalmi ez az egybevetés épp most, mikor beköszöntött nálunk a „nagy vakáció“. Péter-Pálkor bezárult minden iskola s a muzsafiak apróbb-nagyobb serege szétrebben az édes otthon ölére, hogy teljes két hónapon át megszabaduljon az iskolapadok porától; a penzumok szigorú beemlézésétől s felmondásától, a mit diáknyelven tanári szekaturának hívnak; a vasszigorúságu fegyelemtől, mely alatt felénk, feszes és szóttalan lesz a mi gyermekünk, még rosszabb, ha lassacskán, alattomos, álszentekedő, képmutató, kivált a felekezeti iskolákban; s hangos zsvajjal ugrik le a kocsiról az otthonak már kapujában, futkos, „rendetlenkedik“ egész nap, elbukik a méhesbe, nádasba, vagy a palánk alá s a papa dohányzástájából elesent szüzmagyart a milligyertya itatóspapirjába göngyölve nagy deliciaival, egész a szédülésig füstöli a szunyogokat. Am napközben nagyokat eszik, éjjel még nagyobbakat alszik, a másnapi szekunda nem háborgatja álmokképeivel és szeptemberben csupa öröm, csupa gyönyörűség csak ránézni is arra a piros

pozsgás, napsütött arcra, kerek idomokra, miket behoz a faluról s miket, a tanév 10 hónapja alatt, többé-kevésbé újra elveszít az iskola falai s az iskolai fegyelem sulya alatt.

Lám, két hónap kell csak hozzá, hogy a „jó véru“ magyar gyerek reprodukálja a tíz hónap alatt megcsappant életerőt. E cikk egyébre nem is akar most rá mutatni. Nem bolygatjuk ez alkalommal szerencsétlen tanrendszerünk s az iskolázás fonáságának mizériáit, testlő oldalait. Máskor terünk, időnk elég leszen reá. Csak erre a két hónapra, a nagy vakációra hívjuk föl minden szülő, — s minden gyermekbarát figyelmét.

Ha már egy év tíz hónapján át, nem úgy, mint az okos francziák, vajmi csekély gondot fordítunk gyermekeink testére s valóságos szakadatlan szellemi tornán, küzködésen vissziük át jövődök reménységét s életünk legfőbb, legszebb örömét, legalább e két hó alatt jusson eszünkbe, hogy teste is van annak a gyermeknek, melyet elkínóztunk tíz hónapon át s melynek üdülni, megizmosodni kell, legalább két hónapig.

Kizárólag erre a célra volna rendelkezve a vakáció. S ugyan figyelembe veszi-e kellőképp ezt a rendeltetést minden szülő? Sajnos, elég gyakran éppen nem. A szülők, kiknek rengeteg áldozatjukba kerül a mai gyermeknevelés, mihelyt már egybe kell kötni az iskolázatással, legnagyobbrészt csak azt tartják aggódva

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Apai szózat.

Száll az idő az évek szárnyain —
S ti már ifjakká lesztek, fiaim.
Fa gyöngé sarja lesz derék sudár,
Mely évről-évre izmosabban áll.
Kik intésimre mindig hűn figyeltek,
Halljátok ajkam leghőbb szózatát:
Mint özzsemű, sasröptű honfilelkek,
Szeressétek ti fennen a hazát!

Hol hősi vértől ázott hantokon
Csodásan épült állammá a hon,
Melynek minden parányi porszeme
Sirokról száll fel és sirokra le, —
S melyet mint otthont soha el nem hagynak,
Kiket egével egyszer betakart:
Ob, lássa mindig a leghőbb fiaknak
Saját fiai, népét — a magyart!

Hűségteket hirdesse majd a tett.
Önzetlen tisztán mindenek felett!
A pálya nyílt, — s fenséges méretét
Nem korlátozza a mérhetlen ég:

A pálmalombot annyi cél kínálja,
Oh anyi, mely föl, a magasba visz;
Nagy utjelzők: a kor egy-egy csodája,
Minőt teremtet már a magyar is.

S lesz kardotok, ha rá szükség leszen,
A napi fegyver bármi más legyen;
Megadta isten, nemzet és király:
Polgár a hőssel egy, ha sikra száll!
A féltve őrzött haza oltalmánál
Öllekzik az ó- és újvilág:
Páztortüzeknél, munka s tudománynál
Örködnek im a hősök, daliák!

A századok küzdelme elpihent.
Nyugodt lehet apáink álma lent:
Miénk a honnak vérszentelt röge —
S az elmaradt cselekvés öröke.
Ragadnak már az ujjkor nagy eszméi
Melyekre oly sovárgva várt a hon...
Itt halni tudtak, — tudjatok ti élni;
Jogegyenlőn, művelten, szabadon.

És tudjatok, miként a hős apák,
Kik éltüket a honnak áldozák —
Utánnatok bár szívem vérzik el —
Meghalni is, ha érte halni kell!

A harci kardok mindinkább pihennek
Az új koreszmék fénye utain,
De hősi sarjak gyávák nem lehetnek,
Oh nem közöttük az én fiaim!

Ha zúg, háborg a kül- vagy belviszály
S fegyverre hi a koroná király:
Előre bátran! én nem rettegek —
Az ősök lelke s isten veletek!
Elestek tán... dicső így érni véget!
Vagy ég kegyelme újra visszaad —
S nyujt hős babérhoz polgárdicsőséget:
A honnak élni, mely nagy és szabad!
S oh, a hazának békés napjain
Munkára fel, én édes fiaim!
És éreztétek, mit az ág bogán
Elzengedez a boldog csalogány;
Mert honleányi kézből üdvözölnek
Az érdem legszebb babérszájai...
S babért, babér: tinek'ek! a jövőnek
Hős katonái. — hű polgárai!

Dömötör Pál.

A londoni „season.“

Két hónap alatt májustól júliusig London többet akar élvezni, mint Páris egy év alatt. Minden este 15—20 hangverseny csábítgatja excentrikus programjával a melódiák barátait,

szem előtt, hogy az a gyermek mihamarabb kijárja, vagy ha csak „átuszhasa“ is a mód nélkül hosszúra nyújtott iskolai kurzust s ez által a gyermek is közelebb jusson az önálló kenyérkeresethez, ők maguk is megszabaduljanak a kiadások nyomasztó sulya alól.

Ha most aztán „megbukik“, akár csak egy tárgyól is az a fiu, a gyermeket komor arccal fogadják otthon, az édes anyai csókban sem részesítik, hanem a helyett siránkozva pirongatja a „rossz gyermek“-et a mama s szemrehányólag az apa. Mert hát „veszít egy egész esztendőt“ s az ispán ur fia teljes egy évvel hamarabb lesz kész.

Hogy ez a szégyen, meg ez a kár be ne következék, „instruktor ur“ kerül a házba, teljhatalma alá adatik a „rossz gyermek“ s a ki talán szorgalmasan tanult tiz hónapig is, de véletlenül, igen gyakran a tanár ur szeszélyéből is, szekundába pónáltaték, most megtoldja még két hónapi erősebb, feszültebb szellemi munkával. A vakáció alatt, mikor pi hennie, játszania, erősödni kellene, tanulhat még több órát naponkint, még kevesebb szórakozással, még kedvetlenebbül, mert a „rossz gyermek“-nek nem jár ki a szünetidő szokott apró kelemetességei, nem viszik sehova, még a tányérját is igen gyakran felfordítják és magát sarokba állítják, ha a „bukott tantárgy“-ból kijelölt lezékét szószerint föl nem mondja az instruktor urnak. Mert „ha nem tanultál, a mikor kellett majd megmutatom, hogy tanulsz most!“ szokta biztatni az elkedvetlenkedett gyereket a gondos szülő.

Főleg ezeknek a szülőknak ajánljuk figyelmébe most a francziák példáját; ennek az okos népnek princípiuma a gyermeknevelésben, lebegjen szemük előtt ha fiaikra néznek, mikor hazakerülnek nagy vakációra még ha „megbukva“ is, s ha szemlátomást látják, hogy az a gye-

rek nagyon is megkívánja a pihenést, a szórakozást és üdülést, ennek a szükségét tekintsék első sorban, s ne a veszendőbe menő évet. Mert lehet, hogy az a gyerek tán nagy önmegerőltetéssel helyreüti a „szekundá“-t s nem veszít egy tanévet; de az meg bizonyos, hogy épp e helytelenül felhasznált, rendeltetésétől elvont két hónap miatt elveszít majdan tiz élet évet!

— **Birtokrendezési iratok a megyei levéltárban.** A belügyminiszter, egyetértőleg az igazságügyminiszterrel elrendelte, hogy a vármegyei levéltárakban levő birtokrendezési (ürbéri, tagosítási) iratok s mérnöki munkálatok haladéknélkül áttétessenek az illető törvényszékhez, illetőleg amennyiben már át lennének téve, a további nyilvántartásból, vagy a visszakövetelendő iratok sorából töröltessenek, szükséges lévén azonban, hogy ezen iratoknak a vármegyei levéltárakban is nyomuk maradjon, a mutató könyvekben feljegyzendő, hogy mely bírósághoz s mikor tétettek át s esetleg ott, mely szám alatt őriztetnek, hogy azok hollétéről a vármegyei levéltárak mindenkor képesek legyenek tájékozást nyújtani

— **Belföldi hírek** (A jövő évi költségvetésben) jelentékeny összeg lesz előirányozva az államvasutaknál teendő új beruházásokra. — E beruházások első sorban néhány állomásnak, továbbá fűtő és gépműhelyeknek kibővítésére és kiegészítésére, ugy szintén új mozdonyoknak beszerzésére lesznek fordítandók. — (Törvényjavaslat a kötelező polgári házasságról.) Hír szerint a kötelező polgári házasságról szóló törvényjavaslat július közepére elkészül és 20-án elviszik Ischlbe, hogy a király elé terjeszszék. — (Az önkéntesek tisztirangja) A Sonn- und Montagszeitung azt a nagy feltűnést keltő hírt hozza, hogy a hadügyminiszter a jövőben az önkénteseket a tiszti vizsga sikeres letévése után, a tartalékban csak tisztihelyettesekké nevezi ki és csak akkor lépteti elő őket, hadna gyokká, ha már önál polgári állásra tettek szert — (A függetlenségi és 48-as anyapárt) a sok gyanúsítás elnémitására e hónap 16-án értekezletet tart, hogy a Kossuth kivánsága szerint való bizottságba a maga részéről három tagot válasszon. A tárgyaló bizottságba Kossuth kivánságához képest Justh Gyulát, Polónyi Gézárt és Hely Ignácot választja meg

— **Külföldi hírek.** (Uj cseh politikai párt) Prágai politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a cseh nagybirtokosság közép-pártot akar alakítani. A párt megalakulását az intéző körök a német szabadelvű párt hozzájárulásától teszik függővé. — (Az orosz trónörökös kitüntetése.) Az orosz trónörökös, tegnap meglátogatta az angol királynőt Windsor-ban. A királynő a trónörökösnek a térdszalagrendet adományozta. — (Földrengés.) Monte Sarscinoban tegnap ismét erős földrengés volt, mely a helységnek majdnem összes magasabban fekvő részét, a pénzügyőrségi kaszárnnyával együtt szétrombolta és Maltinata szomszédos helység házait megrongálta. — (Az orosz trónörökös Berlinben.) Mint a Kölnische Zeitung a legjobb forrásból értesül, Vilmos császár találkozására az orosz trónörökösrel Berlinben pusztán véletlenségek következtében maradt el és mindenesetre meg fog történni, mikor a trónörökös Londonból visszatér. A londoni látogatás pusztán rokoni és baráti jellegű és semmi politikai színezeete sincs.

Dakorománok Szabolcs-megyében.

Nyiregyháza, jul. 3.

A szabolcsi hatóságok egy olyan dolognak jöttek a nyomára, melyet ebben a tiszta magyar vármegyében még csak álmodni se mert volna senki. Szabolcs-vármegye lakosainak száma 244 945, melyből 234,920 magyar, 1357 német 687 tót, 714 oláh és 596 ruthén. A vármegye tehát egészen magyarnak tekinthető s nincs senki, a ki ott az állam nyelvét ne beszélné. Annál meglepőbb a következő dolog:

A tanfelügyelő még a télen azt jelentette a vármegye három iskolájáról a közigazgatási bizottság ülésén, hogy három helyiségben, bár mindenki tud magyarul, oláhul tanítanak s a papok, tanítóikkal egyetemben, hazafiatlan érzelmeik.

Kállay András főispán, hogy ezekről az állapotokról személyesen meggyőződést szerezzen, június végén (mert nem bamarabb?) Péchy Gyula árvaszéki ülnökkel, valamint Szunyogh Albert és László Imre megyebizottsági tagokkal megjelent a nyiradonyi görög-katholikus iskola vizsgálatán s igazán megdöbbentő dolgokat tapasztalt. Mig ugyanis a népiskola 1-ső 2-ik 3-ik osztályának tanulói tisztán beszélnek ma-

a színházakban mindig lehet legalább két premiére számítani, válogatni lehet Sarasate és Hans Richter trilogiája közt végig lehet hallgatni az élvezetnek magasabb nemével Duse Eleonorának valamelyik szerepét, vagy meg lehet nézni a Bajazzókat s gyönyörködni az ausztráliai Well játékában.

És most még nem is említem a sok bankettet és táncestélyt, melyből minden napra esik két-háromszáz és nem említem az elsőrendű csilagok egész seregét, mint Sant Saenst, Mascagnit, Boitot és mind a többit, a kik fényükkel a legsűrűbb londoni ködöt is eloszlatják.

A Drury Lane színi előtt tolong a nép; ott játszik a Comedie Française egész társulata, a mig lord Salisbury tízezer hallgató előtt a homerulle bill ellen dühöng. A templomok az utolsó helyig tele vannak, mert a legfényesebb násznép váltja fel egymást az oltár előtt. A tömérdek fiatal vicomte és vicomtesse rohamosan esküszik össze, mert a yorki herceg és Mary eljegyzése óta divattá vált a házasság.

És ha ez a sok mulatság mind nem elég, ott van az Agricultur Hall-ban s tüzoltók internationalis kongresszusa, a hol az amerikai tüzoltók nagyszerű ügyességét bámuljuk mi, a kik nem vagyunk nagyon elkényeztetve hasonló látványosságtól Európában.

Nem csoda, ha a sok mulatság közt — alig tűnt fel egy jeles angol költőnek öngyilkossága.

Hermann Stoer egy revolverrel megölte magát és nejt; a szerencsétlen költő azt

hitte, hogy e revolverlövés után figyelmezzék költeményeire az angol közönség és halála után majd ünnepelni fogja a zsenit, a kit élettében csak a kritika méltányolt. De a nagyközönség nem olvas, legkevésbé pedig az angol. Asszonyok pedig Londonban is inkább regényeket olvasnak, mint verseket.

Stoer költeményeiből nem tudott megélni, s inkább meghalt, semhogy lesüljedjen a közönséges kenyérkereset gondjaira. Hátrahagyott levelei valódi mesterművek: ebben a költőben Anglia valóságával egy második Chatterton-t vesztett. Under the shadow of death, a halál árnyékában irt levelei a tiszta szerelem illatjától fűszerezek, de ezt az illatot a harag és kétségbe esés szele csapja felénk. A szüzies szerelmi szenvedély párcsul benne az emberek iránt érzett mély megvetéssel, mintha e leveleket Rousseau és Juvenalis együtt irták volna Schopenhauer korszakában.

Ez az exaltált romantikus zseni nem tudott megélni verseiből; a halált pedig csak megtisztulásnak tekintette a földi salaktól és mert imádta fiatal nejt és ez őt, együtt haltak. Előre tudta, hogy az angol koroner örültnek deklarálja.

Angliában minden öngyilkost örültnek deklarálnak, Chatterton-t is örültnek nyilvánították, mert üres gyomrába mérget öntött. Két évvel ezelőtt Bedford herceget örültnek mondták, mert borzasztó szenvedései elől a halálba menekült: ilyen sors érte Tanner képviselőt, aki elkeseredve szivbaja miatt, nyakát elvágta.

Angliában konvencionális szokás örültnek hirdetni mindenkit, aki idő előtt elhagyja ezt a jó világot a melyen olyan jó lehet enni, kártyázni, cricketet játszani és futtatni. Az angol lsten mindent a lehető legjobban rendezett el s a dicsőségesen uralkodó angol királynő törvényei a legtökéletesebbek a világon. Az angol társadalom szervezete egyszerűen bámulatos, ezek után pedig Angliában semmiféle mizantropiának jogosultsága nincs.

Az angol társadalom minden lelkifurdalás nélkül tekint az öngyilkosra, szinte lehetetlen, hogy bárki is megölje magát azért, mert éhes, vagy életunt. Az öngyilkosságnak tehát más oka nem lehet, mint az örültség.

A költő fiatal feleségére nem lehet ráfogni, hogy örült volt; tehát azt állítják, hogy férje orozva meggyilkolta.

Az adatokból világosan kitűnik, hogy kölcsönös megegyezés szerint az asszony születésnapján, jun. 8-án meghalnak. Es együtt találták őket, derült arccal, egymás mellett pihenve, halántékuk vörös volt a vértől, mind a két golyó jól talált.

A szegény költő csalatkozott: a kettős lövés daczára nem fogják olvasni verseit: a season zajában a lövések elhangzottak és akkor is elhangzottak volna, ha a revolverek Krupp ágyuk. Az ünnepek és színházi jelentések, a királvi pár dolgait és a tüzoltók kongresszusa minden figyelmét magukra irányítanak és egy jeles költő sorsa egészen háttérbe szorul.

A hírlapíróknak, kivált az éleclapok raj-

gyarul
vagy
felel
rekek
felelte
De ne
tők is
papjai
tolái
hog
terség

ségné
képp
rint N
547 r
rög-ka
3181
Mi kö
likusol
azok i
semmi
ganda
lopózk

kormá
késik
felállit
val a
követk
tösgyö
oros,

felügy
remélj
megye
Szabol
megma
gyarna

népbol
megyé
a vall
náljan

mert h
vesszü
belöle.

zolóna
költök
lapiró
ősz ra
minde
ezimet
Senki
greet

ártott
rule-na
bury p
hordoz
rendkí
mely
hatalm
az áll

tüntet
mostan

baden
női tá
badea
názium
e ren
egy é
tüntet
német

örömm
átirat
az vo
az an

gyarul, addig a 4-ik, 5-ik és 6-ik osztálybeliek vagy nem tudnak, vagy nem akarnak magyarul felelni. A magyar nyelvtani kérdésekre a gyerekek mindig csak ezzel az egy mondattal feleltek: „A kutya ugat”. Egyebet nem tudtak. De nem csak a gyerekek nem tudnak, a tanítók is alig makognak valamint magyarul, mert papjaikkal egyetemben a dakorománizmus apostolai. A főispán erélyes intézkedéseket tett, hogy a bűnös tanítók megszűnjenek galád mesterségüket folytatni.

Eddig tart a hír. Egy tekintet a helységnevtárba megmagyarázza hogy itt tulajdonképp miről van szó. Az 1890-iki népszámlálás szerint Nyír-Adonyban van 735 római katolikus 547 református, 185 zsidó vallású és 1702 görög-katolikus lakos. Ennyi felekezet mellett 3181 lakosból 3161 magyarnak vallotta magát. Mi következik ebből? Az, hogy a görög-katolikusok épp úgy magyarnak vallják magukat s azok is, mint a reformátusok. Nyelvre nézve semmi különbség sincs köztük, az oláh propaganda tehát a vallás révén igyekszik közüjük lopózkodni s őket az oláhságnak megnyerni.

És ez módjában van neki, mert a magyar kormány csodálatos indolenciával még mindig késik az önálló magyar görög kath. püspökség felállításával és a magyar liturgia behozatalával a görög katolikus magyarok közt, minek következtében olyan abszurdum van nálunk, hogy tősgyökeres magyarok istentiszteletének nyelve orosz, vagy oláh.

Köszönetet mondunk a főispánnak, a tanfelügyelőnek és a buzgó szabolcsi uraknak s reméljük, hogy e tanítókat el fogják söpörni a megye területéről s gondoskodnak róla, hogy Szabolcs megye negyvenhétezer görög-katolikus megmaradjon annak, ami eddig volt, jó magyarnak és hazafinak.

Egyéb se kellene még, minthogy a hazug népbolondítók az olyan sziklamagyarságu vármegyékbe, mint Szabolcs, befészkeljék magukat a vallás ürügye alatt s kellemetlenségeket csinálnak saját véreink közt.

Eppen idejében jött ez a kis leleplezés, mert ha ezt a dolgot elhanyagoljuk, vagy nem vesszük észre, vagy veszedelmek származhatnak belőle.

zolinak jobb dolguk van Angliában, mint a költőknek. Csak a múlt héten öt vagy hat hír lapiró lovagi czímet kapott és köztük a Punch ősz rajzolója, a vén John Tenniel. Kiténtetése mindenkit meglepett, mert Tenniel a lovagi czímet Gladstonétól, halálos ellenségétől nyerte. Senki sem ártott ebben az életben annyit a greet old man-nek mint Tenniel.

A leghatalmasabb frázisok és beszédek nem ártottak annyit Gladstonének és főként a home-rule-nak, mint a Punch Tenniel-féle rajzai. Salisbury pártja e rajzokat elektrikus világításban hordoztatta szét a választók közt, különösen rendkívüli hatást ért el ama pompás rajz, amely Gladstone-t mint favágót ábrázolja, a ki hatalmas csapásokkal akarja a nagy tölgyfát — az államot — ledönteni.

A mikor Gladstone a Punch rajzolóját kiténtette, valóban olyat mivelt, a melynél szebbet mostanság aligha tett államférfi Európában.

Sokat beszélnek most Londonban a wiesbadeni német nők átiratáról, a melyet az angol női társulatok kaptak. Ebben az átiratban Wiesbaden tudós hölgyei jelentik, hogy a női gimnáziumokból kitiltották Goethe Faust-ját. Oka e rendeletnek, hogy a drámában Gretchen, mint egy éheltelen, hiu, gyenge teremtes van feltüntetve s azért helytelen felfogás Gretchen-t német típusnak tekinteni.

Az angol női társulatok ezt a kijelentést örömmel vették tudomásul s az oktatásnál az átirat értelmében fognak eljárni. Most már csak az volna furesa, ha Ophéliát hasonló sors érné az angol női iskolákban.

Fiume--Debreczen.

Debreczen, július 4.

Még sok időnek kell addig lefolynia, a míg a fiumeiek látogatásának oly kedves részleteit összegyűjthetjük és sok időnek, míg a fiumeiek s a debreczeniek megszűnnek az oly páratlanul bensőség teljes találkozás feletti örömeiknek valami módon kifejezést adni.

Előttünk fekszik mindjárt Carminata, a kedves költő érzelmes költeménye, a melyet — mint a szerző debreczeni rokonszenveinek kedves kifejezését — e helyen közlünk fordításban, mint lefordítottuk az alkalmi számban közölt dalát is.

Bucsu

(Fiume bucsuja kedves testvérétől, Debreczentől.)

Addio di Fiume alla dolce Sorella Debreczen.

Alfin giunse l'istante!
Lasciarti, ahime deggio
Io parto, ma qui lascio
Con Te tutto il cor mio.

Le figlie d'una madre
Amar si denno saver
D'amore il piu profondo,
D'affetto il piu sincero.

E di quel caldo affetto
Che raro ancor si trova,
In questi di mi desti
La piu eloquente prova.

Cio che nel dipartirmi
Da Te, io prova in core
Esprimer non me'l lascia
L' intento mio dolore.

Perenne in cor, sorella,
Ricordo io serterò
Di tue affettuose cure,
Ne piu le scorderò.

Confuso e in cor commosso
Sol dirti amor possio:
Mi serba ognor l'affetto
Dolce sorella addio!

Debreczen, 3 Luglio 1893.

E költemény halvány prózában így hangzik:

Vége elérkezett a pillanat, El kell hagynom tégedet Elutazom, de itt hagyom Veled egész szívemet.

Egy anya gyermekeinek Szeretniök kell egymást valóban A legmélyebb szeretettel Leg-öszintébb vonzaommal.

S e meleg szeretetről Melyet már csak ritkán találhatni E napokban adtál Legékesebben szóló bizonyítékokat.

A mit, töled távozom Szívemben érzek Nem engedni szóval kifejezmem a mély fájdalom. Szívem mélyén testvérem Örök emlékéket megőrzöm A te szívességednek, Soha el nem felejtmem.

Lelkemben mélyen megindulva Csak annyit bírok mondani, Tarsd meg irántam szereteted mindig Kedves testvér. Isten veled.

Epilog.

Egy debreczeni intelligens családnál a fiumeiek egyik lapszerkesztője és szeretetreméltó neje volt elszállásolva, azonban a házi gazda és családja az olasz nyelvet nem értették, a fiumeiek pedig egyedül csak olaszul tudtak beszélni s daczára ennek az utolsó napon a házigazda hason nevű fia, a junior — Arthur, vendégeit a francia és latin nyelvek segítségével, a legszebben mulattatta, s a család és nagy számu vendégeik beszédét folytonosan tolmácsolta. E körülményt az ügyes házi gazda felhasználván, pohárköszöntőjében azon, — egyébként igaz — kijelentéssel élt, hogy a magyar ember az igaz fiumeit hamar megérti és megszereti, mert hiszen szívük és lelkük, egy gondolatban, a közös haza szeretetben összpontosul.

Egy szép signora a nagyerdei vigadóban minden áron nemzeti tánczát óhajtván lejteti,

egy debreczeni fiatal urnak az olasz tánczot magyarázta, azonban eredménytelenül, mert az olasz és magyar nyelvek nem tudása miatt, ez egyébként nemes törekvés hajótörést szenvedett; ugy de az ügyes és kellemes fiemei nő nem hagyta magát, minek következtében két gyufa szállal marqirozta a táncz változatait s uram fia az egypár egyén, csakhamar tánczra perdül s az olasz nemzeti tánczot kifogástalanul lejtették el.

A polgármester kellemes és fényes ebédjén, Dall' Asta azon szívből eredő indítványt tette, hogy a két polgármester csókolja meg egymást, melyben a fiumeiek és a debreczeniek barátsága, szeretete fog megpecsételődni.

Az indítvány nem csak hogy el fogadtatott, de sőt a jelenlévők által azonnal érvényesítése kimondatván a testvéri csók — megtörtént, azonban a mi polgármesterünk a csókot magyar emberhez illő formában akarta végezni, — minek folytán a podestát át ölelve magyar őszinteséggel szívéhez szorítva csókolta meg, oda nyilatkozván trefásan a mi polgármesterünk, hogy: kedves barátom! én csak így szoktam csókolódnni.

Lám, lám, mily tüzes vérű a mi podestánk.

Az elutazás alkalmával még egy utolsó meleg és szívélyes kézszorítást akart váltani a két podesta, a mikor már a vonat megindult, s a fiumei podesta azon a ponton volt, hogy már-már lemarad, ugyde egy helybeli uri ember a lehető leggyorsabban oda ugorván, a fiumeiek segítségével, a podestát nem ugyan saját helyére, de egy másik kocsiába besegítette. E bevégzett tény után egy ottan levő ugynevezett „András bácsi“ oda kiáltott az illető segítő urnak, — ugyan barátom, miért nem hagyta lekésni a podestát, ugy legalább minden korteskedés és választás nélkül, két — érdemekben gazdag és kitünő podestánk lett volna!

A két podesta testvéri csókja valószínűleg az a tüzes szemű Dall' Asta kezdeményezése folytán, az elindulás alkalmával — lehet ugyan, hogy már előbb is?! — igen sok követőre talált, amennyiben a vasutnál egyik csók a másikat érte ugyannyira, hogy magam is vágyakoztam már egy testvéri? csók után, azonban eredménytelenül s midőn e feletti sajnálkozásomnak adtam kifejezést, K — Gyula barátom a polgármester methodusa szerint, egy hatalmas hortobágyi szüz csókka! tett e' eget óhajításomnak.

Hát hiszen ez is valami, mondám az én kedves barátomnak, de lássa édes druzsám, jobb lett volna, ha mind a ketten egy-egy.
No de ami halad az nem marad.

*

A hortobágyi csikós-juhász verseny díjait fiumei szép leányok osztották ki a boldog nyertesek között. Tisztességtudással kalapjukat megemelve léptek elő egymásután a puszta nap-sütött fia. — Egy csinos juhász leány mikor a szép díj-osztó fiumei leányok egyikétől örömtől boldogan átvette a papírba göngyölt aranyat: hálásan csuppanós csókot nyomott az arany-díj borítékára — a papírra.

*

Horváth nevű fiumeiek többen voltak a kirándulók között. — Két ilyen horvát — nevű vendégünkkel történt, hogy egyiknek nevét Morusics ról Maruzsira, a másikat Luxics-ról Lukácsra magyarisították új debreczeni ismerőseik, — persze belügyminiszteri engedély nélkül. — A debreczeni tartózkodás alatt nem is hitták őket másként, csak magyarisított nevükön, ők is mindig így mutatkoztak be.

Morusics ur annyira föllelkessedt, hogy Kossuth kalapot, darruollat, cifra fokost vásárolt s így fényképezette le magát három fiumei szép leány társaságában.

Táviratok.

Mint a gyermek, aki a szerető szülei háztól hosszú utra, hosszú időre távozik, — már az első pihenő helyről értesíti szüleit, — ugy tettek a mi fiumei vendégeink is. Szolnokról, ahol néhány percet időzött a vonat, több táviratot küldtek Debreczenbe. — valamennyi táviratban a debreczeni szives fogadtatás felett érzett hála, lelkesedés nyilatkozik meg.

Kőrösi Sándor tanár tegnap közölt táviratán kívül még a tegnapi délután folyamán még a következő két távirat érkezett Debreczenbe:

SZOLNOK. (Érk. 3. ó. 30 p.) A debreczeni látogatást rendező bizottság későbbre tartva fenn kedves kötelességképen az ünnepies fogadásért és felülmulhatatlan vendégszeretetért tartozó véghetetlen köszönetének nyilvánítását, eddig is örök hájának ígéretével szívből jövő üdvözlését küldi a debreczeni rendező bizottságnak, dalegyletnek és az egész hazafias polgárságnak. Éljen Debreczen! Éljen a haza!

Dall' Asta.

SZOLNOK. (Érk. d. u. 4 óra 30 p.) A fiemei látogatók forró üdvözlését küldik Debreczen szeretetreméltó polgárságának, kiknek körében néhány rövid pillanat lefolyása alatt az őszinte és felbonthatatlan testvériség annyi új kötelékével forrott egybe szívünk! Isten tartsa meg szeretetreméltó és rokonszenves városukat. Isten áldása lebegjen hazafias és művelt polgársága felett! Éljen érdemekben gazdag polgármestere, Simonffy Imre! Éljen szeretett hazánk!

Ciotta.

Arra az üdvözlő táviratra, melyet Simonffy Imre kir. tanácsos bank-ttjéről Ciotta podeszta és Simonffy Imre küldöttek gróf Batthiány Lajos kormányzóhoz, Ikervárról következő táviratban válaszolt Fiume kormányzója:

Fogadja Nagyságod, úgy Debreczen város hazafias polgársága, legőszintébb hálámát szíves sürgönyökért. Legyen szabad ehhez köszönetemet csatolnom a valóban nagyszerű fogadtatásért, melyben kedves fiemeimet részesíteni méltóztattak és legmélyebb jó kívánataimat szép városuk boldogulására.

Gr. Batthiány Lajos.

BUDAPEST Jul. 4. Nagyságos Simonffy Imre polgármester urnak. Debreczen. Ezer üdvözléssel a Debreczenből elvitt kellemes emlékekkel teljes szívvel van szerencsém a fővárosból ismételni: a „viszontlátásra!”

Dall' Asta.

A debreczeni dalárda elnöke Márk Endre Budapestről tegnap este a következő táviratot vette:

Tekintetes Márk Endre dalegyleti elnök urnak Debreczen. Kedves Elnök ur! Szeretett testvér egyesület! M-ntül inkább távozzunk kedves körötökből, annál inkább érezzük testvériség szeretetét melegét, s az igazi vendég szeretetét, melyet Debreczen Város nemes polgársága irántunk és az egész fiemei kiránduló társaság iránt tanusított, annál inkább növekszik elválasztásunk fájdalma. Fogadjátok fővárosi ünnepeltetésünk zajából ismételt forró köszönetünket kartársi szíves üdvözléseinket és nagyrabecsülésünk kifejezését. Berghoffer alelnök Kilyen, titkár.

Trodalom—művészet.

Jászay—Polónyi—Hilgermann.

Ez a remek triás fogja ma este feleltetni velünk a kedves fiemeiek eltávozta fölött érzett őszinte bánatunkat. A művészek nevei eléggé garantirozzák a sikert, melynek biztos kilátásával nézünk a mai est elé, amidőn a fenti három elsőrendű művész a „Bika” színházban tart előadást művészi élvezetet, ígérő szavakkal zongora kíséret mellett ének számokból álló programmal. A program következő: 1. Ballet-részlet az „Alceste” dalműből, szerző Gluck-Saint-Saens. Előadja Polónyi Elemér. 2. „Jehova h.” Költemény, írta Kiss József. Szavalja Jászai Mari. 3. a) „Aria a 16-ik századból” Alessandro Stradella. b)

„Bölcsődal” Mozart. c) „Hagyj álmodni szereimről” Hubai Jenő. Enekl. Hilgermann Laura. 4. a) „Etude” Paganini-Liszt. b) „Scherzo” Chopin. Előadja Polónyi Elemér. 5. „Költemények” Musset, Kiss József, szavalja Jászai Mari. 6. a) „Imred ama hont” Thomas „Mignon” Dalműből. b) „Őszszel” Franz. Enekl. Hilgermann Laura. 7. a) „Berceuse” Grieg. 8. b) „Magyar ábránd” Polónyi. Előadja Polónyi Elemér. Kezdeté esti 8 órakor. — Jegyek előre válthatók László Albert könykereskedésében.

Vegyes hírek.

* **Magyar divat 1896-ban.** Hogy az 1896-ban tartandó milleniumi ünnepségek nemzeti jellege kitűnjék, s bizonyos eredetiség emlékeztesse a kiállítás látogatóit a magyar nemzet ünnepére, főúri körökben — mint értesülünk — az az eszme merült fel, hogy a kiállítás alatt újból behozzák a magyar divatot, legalább ideiglenesen s a kiállítás idejére. Fényes rámás csizmák, világos színű magyar nadrágok, testhez álló atillák lennének láthatók a kiállítás területén s a főúrtól megkezdett divatnak valószínűleg a középosztályban is sok követője fog akadni. Az eszmét a rendezések terén jól ismert gróf vetette fel.

* **Koleragyanus esetek Szatmáron.** Szatmár-ról írják, hogy tegnap a közkórházban ápolt betegek közül négy napszámos gyanus tünetek közt rosszul lett. Mind a négyet rögtön a járványkórházba szállították, de egyikük az uton meghalt. Ebből aztán Szatmáron csakhamar elterjedt a híre, hogy kiütött a kolera. A betegek ürülékét felküldték a bakteriologiai intézetbe megvizsgálásra végett. Különbben a megbetegedések okául a közkórházi rossz élelmezést mondják a miért ebben az irányban is megindították a vizsgálatot.

* **Halálos roppantás.** Egy bagyi földműves az ételével fizette meg azt, hogy egy kissé ki hagyta ropogtatni a hátát. Csömört érzett a testében s megkísérte a szomszédját, hogy fausi szokás szerint ropogtassa meg jól. A szomszéd aztán neki gyürkőzött s megopogtatta úgy, hogy a fölüművesnek kitört a nyaka. A szerencsétlen ember halva esett ki a ropogtató kajaiból.

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapokon d. e. 10-től 12-ig.

A meteorologiai intézet időjelzése a debreczeni tábla hivatalán július 4-én: borult, eső, zivatarok.

Séta hangverseny a Margit-fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendel a katonai zenekar.

Térszene minden szerdán este 1/2 6 órakor a Nagyerdőn.

Július 4. Jászai Mari, Hilgermann Laura és Polónyi Elemér hangversenye az „Arany Bika” dísztermében.

Július 4. d. e. a Gönczy egyesület közgyűlése a városházán.

Július 5. d. e. 10 órakor az iparos ifjak önképző egyesületének közgyűlése.

Július 5. délutáni tenyésztő egyesület közgyűlése.

Július 10-től 31-ig. vizsgák a gazd. tanintézetben.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— **Gróf Dégenfeld József főispán jubileuma.** Folyó hó 10-én lesz tíz éve hogy gróf Dégenfeld József Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispáni székét elfoglalta. — A két törvényhatóság élén, — a közélet mindenkítől tisztelve, becsülve és szeretve tíz év óta folytatott közhasznú munkásságát az évfor-

duló napon méltóan készül megünnepelni a két törvényhatóság tisztikara, mely ez alkalommal díszebédét rendez az ünnepelt főispán tiszteletére. A zártkörű banket vasárnap d. u. 1/2 2 órakor lesz a Bika szálloda nagytermében. Egy teríték ára 3 frt 50 kr, — melyet a kibocsátott ivenken lehet jegyezni. Délelőt a törvényhatósági bizottsági tagok, külön a hajdúvármegyeiek, külön a debreczeniek, — előbb Hajdúvármegye székházában, azután a városházán ünnepélyesen üdvözlők a főispánt. Mindkét helyre küldöttség fogja meghívni a főispánt, — küldöttség hívja meg a díszebédre is.

— **Személyi hírek.** Puky Gyula kir. táblai elnök a debreczeni kir. tábla kerületébe eső törvényszékeket, járásbírókat megvizsgálván, városunkba visszaérkezett. — Rásó Gyula kir. tanácsos alispán négy heti szabadság után ma ismét elfoglalta hivatalát. — Boczkó Sámuel rendőr főkapitány Trencsén-Teplicz fürdőből, hova egészsége helyreállítása végett utazott, tegnap visszatért s ma már elfoglalta hivatalát.

— **A Gönczy-egylet közgyűlése.** Ma d. e. 9 órakor tartott rendkívüli közgyűlést a „Gönczy Egylet” a városháza nagy tanácstermében igen szépszámu hölgy és férfi közönség jelenlétében, melynek legfőbb tárgya az alapszabályok két pontjának módosítása, a választmány és a központi bizottság munkakörére, ügyrendjére és tanácskozási módjára vonatkozó szabályok megállapítása volt. A közgyűlés lefolyása következő: Kovács Lajos elnök megszabta, a kör jövő működése irányát kijelölő elnöki beszéddel nyitja meg a közgyűlést. Eötvös Károly Lajos indítványozza, hogy ezen beszédet nem mint elnöki beszédet, hanem mint Verulani Bacon az inductio módszert, egészítse ki az elnök. Az indítványt elfogadták. Tóth László egyesületi titkár felolvassa az egyesület működéséről szóló jelentését, mely magában foglalja a pénztári jelentést is.

Sólyom Antal, aki a böszörményi kör elnöke kiment a kört, a miért ez még ez ideig semmi díjat sem fizetett be, indokolván ezt azzal, hogy a körnek rendes pénztárnoka nincs és habár a díjakat többen akarták neki átadni ő mint elnök, mivel arra feljogosítva nincs, azokat nem vette fel.

Kuti Zsigmond a központi bizottság titkára felolvassa jelentését az egyesület működéséről Csiky tanár urnak köszönetet szavaznak, az egyesületnek ajándékozott kétszáz kötet könyvért. Elnök indítványozza, hogy Szoboszló városának, mely éppen most lépett be 25 firttal az egyesület alapító tagja közé, jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Az 5 perc szünet alatt Eötvös K. Lajos bemutatja egy külföldi cég által az egyesületnek ajándékozott iskolai padot és egy helybeli festész által készített táblát, melynek előnyeit a kör tagjai elősmerték. Ezután Tóth László egyesületi titkár felolvasta a választmány, Kuti Zsigmond központi bizottsági titkár pedig a központi bizottság szabályzati szervezete: mindkét szervezet helyeslőleg tudomásul vétetik. — Délelő az egyesület tagjai Véber sórcsarnokában társas ebédre gyűltek össze —w—f.

— **A népiünnepély jövedelme** meghaladja a másfélezer firtot, a mennyiben 50 kros jegyet 1200 dbot, 10 kros jegyet pedig körülbelül 10000 dbot adtak el. Tízezer olyan ember volt tehát vasárnap délután a nagyerdőn, aki fizetett, másik tízezer pedig ingyen csempészte be magát a pénztárak között az óriási tolongás alatt.

— **A kórházi élelmezésre** beadott ajánlatokat ma bontotta fel és tárgyalta a kórházi bizottság. Összesen nyolcz ajánlat érkezett.

— **Tolvaj csavargónő.** Biró Klára ösmeretes öreg csavargónő, a mult hét valamelyik napján helopózott egy főiskolai tanár péterfi utcai lakására s onnan a cselédnek és a házigazdának több rendbeli ruháját, íshérműjét összepakolván, elillant. A kárvallott cseléd azóta folyon figyelemmel kísérte vásárlása alkalmával, hogy vajon kicsodán fedezhetné fel a siffonból

eltűnt
öltött k
háik vo
Kérdőre
nyok a
Biró a
mar elő
őrei,
udvar
a közel
n ál n i
még ha
feljövő
tudtára
tével u
volna

s ü l e t
után
ebédre
Eötvös
egyl.
Sinka
Bálint
Miklós,
Imre. Z
első fel
egyesül
köszönt
jos, Sz
és Bag
ket mo
és Kov

tűnést
kirakat
dalmáb
térkép
kép elő
nek ism
lattal á
főreális
festmén
ban és
kiállítás
ambiczi
buzgón,
juk, ho
tehetség

évi jun
ünnepél
vigalom
felülfe
frt, Sz
Szedlák
Kaszán
László,
Spiegel
Sesztina
urak 2
Hankusi
man, I
Mátyás,
Jánosné
ner Ká
Bisuthk
Riesz E
Kiss M
ber Józ
Rezső,
Hrabéc
Ormódy
Armin,
Schaf J
Gaál E
50 kr.
soroltak
tűnkét.

Vetésy
nejével
Varga
Zsófia,
bá Kop
Vetésy I
vében is
ledhetet
néhai I
7 1/2 óra
36-ik év

eltűnt öltözékeket. Végre ma reggel szemébe öltött két asszony, kiknek szakasztott olyan ruháik voltak, mint a milyeneket ő tőle elloptak. Kérdőre vonva őket, a hasonlatos ruhájú asszonyok azt felelték, hogy ők a ruhákat egy Biró Klára nevű asszonytól vették. Csakhamar előkerítették aztán Klárát a rend éber őrei; nem tagadott semmit, bevallotta, hogy az udvar csendes volt s miután senkit nem észlelt a közelben, megpróbált egy kis üzletet csinálni. Mikor a börtönajtó becsukódott utána, még hallotta a pincze börtöntől a csendesen feljövő kulcsár, a mint a börtönbeli ismerőseinek tudtára adta lezáratásának okát, minnek végeztével utána tette; „Na a z t s o h s e h i t t e m v o l n a , h o g y e z z e l m e g f o g j a n a k .“

Társas Ebéd. A Gönczy egyesület egy tekintélyes része a mai közgyűlés után Weber-vendéglőjében kedélyes társas ebédre gyűjt össze. A jelenlevők közt volt: — Eötvös Károly kir. tanfelügyelő, Kovács Lajos egyll. elnök, Dr. Varga Bálint Budapestről, Sinka Sándor tanár, Tordai Gábor, Bognár Bálint polg. isk. igazg. Szoboszlórol, Szécsy Miklós, Sápó Lajos Herény János, Káposztás Imre, Zong János. Tóth László titkár, stb. az első felköszöntőt Kovács Lajos mondotta az egyesületre, utána Eötvös K. Lajos kir. tanf. köszöntötte föl lendületes beszédben, Sápó Lajos, Szabó József, Tóth Lajos, Bognár Bálint és Bagi László veterán tanítókat. Felköszöntőket mondtak még Sinka Sándor Varga Bálintra és Kovács Lajosra.

Rendkívül sikeres arckép kelt fel-tűnést Killer Ede piacz utcai butor kereskedő kirakatában. Az arckép egy a város társadalmában jól ismert férfit ábrázol életnagyságu térképben, oly híven, oly jellemzően, hogy a kép előtt szakértők és nem szakértők, az elsőnek ismerősei és nem ismerősei egyaránt bíráltal állanak meg. A képet Pálffy József főreáliskolai rajzanár festette. Kinek már több festményével találkozunk a helybeli kirakatokban és a kinek néhány jobb műve a fővárosi kiállításokon megfordult. Reméljük, hogy az ambíciózus fiatal festő e sikeren felbátorodva buzgón, előre fog haladni, egyszersmind kívánjuk, hogy Debreczenben is legyen alkalma szép tehetségének gyakorlására és kifejtésére.

Felülfizetések. Az „Iparoskör“ által f. évi június 2-én — 10 évi tennállásának házi ünnepélyével összekötve — tartott nyári táncvigalom alkalmával a pénztárnál következő felülfizetések tétettek: Rösztler Richárd ur 10 frt, Szikszay Lajos ur 4 frt, Horváth János, Szedlák József Serly Ede urak 3—3 forint. Kaszanyitzky Endre, Zádor Lajos, Abraham László, Márk Endre, Jóna Dániel, Bauer Ignác, Spiegel Sámuel, Rosenberg József, Berger Jenő, Sesztina Lajos, Szabó Péter, dr. Király Ferencz urak 2—2 frt. Papp József, Szabó Kálmán, Hankusz Károly, Keszit N., Zichermann Herman, Lőrincsik László, Vadon Sándor, Féli Mátyás, Holzapfel József, Nagy József, Biczó Jánosné, Gönczy Endréné, Jobbágy Imre, Blattner Kálmán, Mórincz Bertalan, Irányi Béla, Bisuthka Gábor, Szentesi Jánosné, Dézsi Lajos, Riesz Henrik, dr. Glück N., Niházy László, Kiss Mór, Somogyi Gyula, Reuka Jánosné, Huber József, Károlyi Sándor, Veréb Imre, Náday Rezső, Blattner Gyula, itj. Trenka Gottlieb, Hrabéczy Antal, Biczó Gyula, Barta Mihály, Ormódy Lajosné, Harsányi István, Leidenfrost Armin, Németi József, Tóth János, Piros Béla, Schaf János, Keszler Jakab. gr. Dégenfeld József, Gaál Elek, urnők és urak 1—1 frt. K. J. ur 50 kr. Összesen 91 frt 50 kr. Fogadják a felülsoroltak iparos-körünk részéről hálás köszönetünket. A r e n d e z ő s é g .

Halálozás. Özv. Halász Józsefné szül. Vetésy Zsuzsánna mint neje; gyermekei: István nejjével Daradits Juliánával, Antal nejjével Varga Bertával, özv. ifj. Halász Józsefné; Zsófia, Ferencz, Judith, Róza és Árpád, továbbá Kopányi Kálmán, Veszter István nejjével Vetésy Linával valamint számos rokonság nevében is fájdalomtól telt szível tudatjuk a feledhetetlen jó férj, apa, nagypapa és jó rokonok néhai Halász Józsefné folyó hó 3-án esteli 7¹/₂ órakor életének 71-ik boldog házasságuk 36-ik évében a halotti szentségek ájtatos felvé-

tele és hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát; A megboldogultnak földi részei folyó hó 5-én, délután 4 órakor fognak a Homokkertesor 3492 sz. háztól a róm. kath. egyház szer-tartása szerint a Szent-Anna utczai temetőbe örök nyugalomra helyeztetni. — Az engesztelő szentmise áldozat f. hó 6-án reggel 9 órakor fog az egék urának bemutatattni. Mely-végtisztességtételre rokonainkat, az elhunytak pályatársait és ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1893. július 4. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést a „Kegelet“ temetk. intézete rendezi.

A debreczeni ref. főiskola tanítókép-ző intézete és gyakorló iskolája ellen a vallás-és közoktatási miniszter a mint a Debr. Prot. lap értesül erős kitágásokat emel legközelebb érkezet leiratában. A képezde ellen kizárólag a helyiségek alkalmatlan volta miatt tesz kifogásokat, a melyeknek alapos voltát kétség-be vonnunk nem lehet; legjobban épen az illető tanárkar éri a hiányt. Kíváncsian s nem ok nélkül való türelmetlenséggel várjuk azt, hogy mikor fog már főiskolánk intező köreibben egy kis jótékony nézetváltozás következni be, a mely megszabadítva főiskolánkat annak az ósdi ma már sem a közegészségi, sem a tanügyi követelményeknek meg nem felelő felfogásnak lidércz-nyomása alól, a mely az ősi céstus érdekeit ma is nagyobbra nézi minden egyébnél, nem fogja többé az egyes intézeteket és hivatalokat, vala-mint a tantermek népességét a legkínosabbés leg-hátrányosabb szorongásra kárthatatni, hanem meg-nyitja a kollégium óriási épületét annak, a mire szánya van, t. i. a tanügynek.

Kántorválasztás. A h a j d u - s z o b o s z l ó i tizenegyezer lelket számláló református gyülekezet kántorának egyhangulaag és nagy-lelkességgel Tóth Lajos karnagyot választotta meg az egyháztanács. Elődjét, Bakonyi Györgyöt negyven évi szolgálat után nyug-díjazták.

Találtatott. Két Wertheim szekrényhez való kulcsot talált a rendőrség, melyek egy aczél karikába vannak fűzve. Tulajdonosa átveheti a III-ik ker. kapitányságnál. — Tegnap délután egy gyémánt brochet talált a rendőrség. Tulaj-donosa átveheti a II-ik ker. kapitányságnál a III-ik kerületnél pedig egy fekete gyöngyös mantill van letéve a mely szintén ott átvehető.

Közgazdaság.

A t. gazdaközönség figyelmébe!

Az aratás ideje közeledvén, a t. g a z d a k ö z ö n s é g n e k érdekeiben áll, hogy a bu-dapesti gabona-tőzsdén előforduló irányzatról és árfolyamokról gyors és pontos értesítést nyerjen.

Gyenes és Balog budapesti gabona-bizományi cég szívesen szolgál lapunk t. elő-fizetőinek és olvasóinak díj és portó m e n t e s e n n a p i j e l e n t é s e k k e l , a m e l y e k a z o n e l ö n n y e l b i r n a k , h o g y n a p o n k é n t B u d a p e s t e n e s t e 5 ó r a k o r a v a s u t n á l a d a t n a k f e l , é s i g y t . o l v a s ó i n k a z t m á r m á s n a p r e g g e l m e g k a p j á k é s e z á l t a l e l ő b b é r t e s ü l n e k a z ü z l e t l e f o l y á s á r ó l , m i n t a n a p i l a p o k u t j á n , m e l y e k c s a k m á s n a p r e g g e l a d a t n a k f e l .

Felhívjuk tehát t. előfizetőinket és lapunk t olvasóit, hogy a kik ezen jelentésre igényt tartanak, szíveskedjenek ebbeli kívánságukat vagy lapunkhoz betérjeszteni, vagy egyenesen a fenti céghez (Nádor utca 6.) fordulni.

Budapesti áru-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi cég jelentése.

Budapest, július 3.

N a p i j e l e n t é s .

G a b o n a ü z l e t .

Miután ma ismét nagyobb készletek jöttek piacra, mint a melyeket malmaink árendemény nélkül megvenni hajlandók voltak, az irányzat, dacára Amerika rendkívüli szilárd-ságának, lanya maradt és a forgalmazott 12,000 mm. 2¹/₂—5 krral olcsóbban kelt el.

E l a d á s o k :

Tiszavidéki 200—78³ mm. 8.60 frt, 100—78³ mm. 8.57¹/₂ frt, 100—78³ mm. 8.60 frt, 100—78³ mm. 8.59¹/₂,

frt, 200—77³ mm. 8.50 frt, 100—77³ mm. 8.55 frt, 100—79 mm. 8.60 frt, 300—77 mm. 8.50 frt, 100—77 mm. 8.55 frt, 100—77 mm. 8.45 frt.

3 havi időre.

Zab 100—7.30
100—7.20
200—7.05
200—6.92¹/₂,
készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek változatlanok.

Határidő üzlet. Az Amerika-i nagy áremelkedés nem volt képes ma délelőtt állandó szilárd irányzatot teremteni. A kezdő árfolyam az összes határidőkben mintegy 6—7 krral volt drágább mint a szombati zárlat; ezen áremel-kezés azonban a d. e. folyamán teljes elveszett, sőt még 4—6 krral lejjebb metnünk. Ez pedig annak a kifolyása, hogy az időjárás igen ked-vező, és naponta szebb reményekkel nézzünk a jövő termés elé.

Zárlat 1 óra :

B u z a	szept.—okt.	frt 8.18—8.19
R o z s	ősze	6.86—6.88
Tengeri	jul.—augra	5.10—5.11
	aug.—szeptre	5.26—5.27
	szept.—oktre	5.38—5.39
	máj.—junra 1894.	5.55—5.57
Z a b	szept.—okt.	6.56—6.58
Repcze	aug.—szept.	15.90

Zárlat 4 óra .

B u z a	szept.—oktre	frt 8.17—8.19
R o z s	ősze	6.85—6.87
Tengeri	jul.—augra	5.07—5.09
	aug.—szeptre	5.23—5.25
	szept.—oktre	5.36—5.37
	máj.—junra 1894.	5.55—5.56
Z a b	szept.—okt.	6.56—6.57
Repcze	aug.—szept.	15.90—16.—

Felmondattott : 29,000 mm. tengeri.

Külföld. F. hó 1-én New-York buza 2¹/₂—3, tengeri 1¹/₂ magasabb, Chicagó buza 1³/₄—2³/₄, tengeri 5¹/₈—3¹/₄ magasabb, Páris lanya, Liverpool szilárd, Berlin mai kezdet változatlan.

Értéktőzsde. Ma meglehetősen élénk for-galom fejlődött, az irányzat ismét szépen javult, az árak annyira emelkedtek, hogy az ezüstkri-zis előtti árakhoz közel állunk.

Időjárás: szép, meleg.

Érték tőzsde.

(A debreczeni „közgazdasági bank részvény-társaság“ közlése 1893. július 3-án.)

Államadósság :

Magyar aranyjárdék 4 ¹ / ₂ %	—	—	115.20	115.50
„ vasuti beruházási kötvény 4 ¹ / ₂ %	—	—	124.—	124.50
„ koronajárdék 4 ¹ / ₂ %	—	—	94.40	95.30
„ regále váltásági kötvény 4 ¹ / ₂ %	—	—	100.75	101.50
Osztrák aranyjárdék 4 ¹ / ₂ %	—	—	117.25	117.75
Egységes állam kötvény 4 ¹ / ₂ %	—	—	97.50	98.—
Tisza-szegedi 4%-os nyeremény-sorsjegy	—	—	141.—	142.—

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	—	412.50	413.—
Osztrák hitelrészvény	—	—	335.—	335.20
Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.	—	—	115.50	115.75

Sorsjegyek :

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy	—	—	128.50	129.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	—	—	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	—	—	—	—
Osztrák „ „ „	—	—	19.25	19.75
Olasz „ „ „	—	—	13.50	14.—
Bazilika sorsjegy	—	—	9.10	9.50
Jó-szív „ „ „	—	—	3.10	3.40

Pénzszemek :

Cs. és kir. arany	—	—	5.75	5.90
20 márkás arany	—	—	12.13	12.16
20 frankos arany (Napoleon d'or)	—	—	9.83	9.87
Sovereigns	—	—	12.34	12.39

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.

Július hó 2. Hízott sertés árak :

I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páron-kint 400 klgon felüli súlyban) 49—43¹/₂ krig. Öreg közép (páronkint) 300—400 kilogramm súlyban 42—43 krig. Fiatal nehéz (páron-kint 320 kilogramm felüli súlyban) 44—45¹/₂ krig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogramm súlyban 44—45¹/₂ krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 klgm. terjedő súlyban) 44—44¹/₂ krig. II. Magyar szedett : Nehéz (páronkint 280 klg. felüli súlyban) 42—43¹/₂ krig. — Közép (páronkint 220—280 klg. súlyban) 43—44¹/₂ krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő súlyban) 42¹/₂—44¹/₂ krig.

A GONOSZOK.

— A „Debreczeni Ellenor“ eredeti regénye. —

— Irta: Sz. Buday Etel. —

XXIII. Fejezet.

(Folyt. és vége.)

84

Már mint gyermek a vágóhídon járt, vele született borzalmas szenvedélyének áldozni s ott élvezte a vér gyönyör látását. Mint fiatal ember, kegyetlenül meggyilkolta első kedvesét, önmaga előtt is féltékenységre háritva undok tettét, hogy felhasított, párolgó kebléből ki tépte szívet. E kegyetlen szörnyettétére is már szerencsétlen szenvedéiye vitte. És ekkor is megmenekült az igazság szolgáltatás elől, hogy még tovább is bünt, bűnre halmozhasson, büntetlenül. Hogy azután mikor, miként érte ez emberi szörnyet utól végzete, azt nem lehetett megtudni; de hogy utólrta az igazságos Isten sujtó haragja, az bizonyos mert a bűn, nem marad soha büntetlenül.

Mazzát, mint érdemelte, a vizsgálati fogság után szabadon bocsátották; elkövetett tetteit, védelemből elkerülhetetlen emberölésnek számítva.

Lidiát sikerült megmenteni az orvosoknak hosszas betegeskedés után, és kedvesével feltalálva egymást, boldogul, mint férj s feleség tértek vissza napsugaras, szép hazájokba, hová szívök vágya vonta őket s a hűséges Mazzát, mint Lidia megmentőjét nagy becsben tartva, szintén magokkal vitték, azontul mint barát-nővel bánva vele, hisz sötét színű kebelében önfeláldozó igaz nemes érzelméért meg is érdemelte.

Az öngyilkossá lett, kapzsi lelkű unoka fivérrel rájuk maradt örökséget, jótékony célokra adták; borzadva azon vagyon élvezésétől, melyhez annyi vér tapadt s oly fájdalmas visszaemlékezés.

XXIV. Fejezet.

Még a zord tél utolsó maradványa el sem olvadt, a midőn Helén már a drága szülői hajlékba visszatért

Ő akarta személyesen, gyöngéd elővigyázzattal tudata is, elhallgatva atyja iránti kiméletből e borzalmas valót, csak annyit mondva, hogy mostohája hirtelen szívühűdésben mult ki. És az idegen földbe, siratatlan eltemetett nő, egyedül csak férje siratta meg.

Mint fájt Helénnek látni atyja mély szenvedését, de még inkább féltette azon eshetőségtől, mit a valóság megtudása okozhatna szívének, azért e bánkódástól nem féltette, csak az elhallgatott igazság megtudásától, melynek borzalmasága képes lett volna a családott ember lelkét megtörni. Vigasztalással sem kísérti enyhíteni nagy bánatát, hagyta, hogy zavartalanul folylyanak könnyei az érdemetlenért, tudva, hogy hőven ontott árja, a legnagyobb fájdalmat is megennyhíti lassanként.

Az öreg, hű Biri öröme határtan volt: midőn az édes emlékezetű házba vissza tértek, hol ifjuság és öregsége jó és rossz napjait eltöltötte. A boldogságtól egyenlően ragyogtak szemei fehér, bodros nagy fejkötője csillámával.

Ujult erővel, megifjodott élénkséggel járta be a házat, újra uralva sajátos kis alakjával a régi lakót, a melynek küszöbét midőn átlépte így szölt, „e ház volt asszonya sok gonosszal volt hozzánk, fizesse meg az ur neki, az ő cselekedete szerint a más világon, de azért békesség e háznak és e ház lakóinak.“

Végtére eloszlott a homály Helén előtt, mely mostohája Bécsbeni létét fedé, midőn arról értesült atyja által, hogy Merodé Marczel az elhaltak fivére volt, és az ő ápolására ment neje Bécsbe.

Szive szorult el a fájdalomtól és arcába üzte a szegény a vért, megtudva, hogy e szörny emberrel mily közeli viszonyba, s mint czinkos társ, mily borzalmas összeköttetése volt atyja nejeének. És félve örizte atyját, hogy valamelyik bécsi lap utján a megszökött Merodé orvos senzátiós bűneinek megtudására ne jusson, mely még meglévő kevés lelki nyugalma is feldulta volna.

Szerencsére, atyja azon gyászos időben kedv hiányában még lapokat sem olvasott. Így

hát megkimélődött a reá nézve fájdalmas és megalázó esemény megtudásától.

* * *

A verőfényes nyári napokban, a szét zavart Flemming család már újra együtt volt. Guszti haza kerülve a szünidőre, vigan lövöldözött célba az udvar árnyas fái alatt.

Alvine meg vidoran szökdécselt, versenyt csicseregve a park madaraival, kacagva mellé édesen, mint gerlicze, közbe csókot váltva hol atyjával, ki megváltozva igazi szerető gyöngéd atyja lett gyermekeinek, bennök találva fel azontul minden örömét, hol drága „kis anyjával“ — a mint Helént elnevezte, nem bírva betelni a rég nélkülözött, nem élvezett családi boldogsággal, mely az életnek a valódi zamatját adja meg.

Ugy az öreg Félix is, a háznak régi jó barátja is ott gyönyörködött ünnep délutánoként a boldog, nyugalmasan élő kis családban, kiket újra össze hozott az igaz szeretet hatalma. És az öreg Biri egyik nagy platánfa hűs árnyékában bóbiskolva így sutogott, „az Istent soha senki nem látta; ha egymást szeretjük az Isten mi bennünk lakozik, és az ő szeretete mi bennünk megtelejesedett.“

A sok viszontagsággal megküzdött kis család, végtére feltalálva egymás szeretetében az igaz nemes családi boldogságot, elfelejtették hogy valaha még rossz napokat is érték, s a második feleségre borult hant alá lett eltemetve minden boldogtalanságuk.

Apró-cseprő.

* Rögtoni hatás. Költő: Ma a holdat énekeltem meg!

Kritikus: Ugy! hát azért van most holdfogyatkozás!

* A laktanyában. Örmester: Öakéntes! Ön ma fogságot kap a miért a hadnagy urat nagyon is családiasan kö zöntötte!

Önkéntes: De hiszen a hadnagy ur jó barátom!

Örmester! És ha mindjárt az atyja volna, hát mégis tiszteletben kellene tartania! Megértette?

*

A G Y E R M E K.

(Hugó Viktor.)

Hogyha a családban megjelen a gyermek, Fölragyog sugára valamennyi szemnek, Ujjongnak elébe, S a legbúsabb homlok bánatos redője Elsimul, kiderül, ragyogó lesz tőle, Ha vidám a képe.

Olyan szép a gyermek! Mosolya oly édes, Egy, két szóval annyit kifejezni képes. Gyönyörködve hallják . . . S hogyha környezetét csodálkozva látja, Egész ifju lelkét előtte kitarja S csókra nyitja ajkát,

Isten: Óvd meg attól, a ki drága nékem, Legyen szülő, testvér, barát, ellenségem, Hogy valaha lássa, Milyen volna a nyár megfosztva virágtól, A kas dongó méhtől, a kalit madártól Gyermeektől a háza!

Zoltán Vilmos.

*

A mi nem szükséges, az még ingyen is drága.

Cato.

A népszerűség: a dicsőség aprópénzre váltva.

Victor Hugó.

A halál ellen még Rómában sincs dispensáció.

Molière.

*

* Dulczin. A cukrot újabb időben oly alkalmakkor, midőn valamely folyadék erős megédesítéséről van szó, kisoritja a nálánál többszázszorta édesebb szaharin. — A szaharinnak

azonban legújabb versenytársa akadt a dulczinban, melynek előállítására Riedel berlini gyáros kapott szabadalmat. Az orvosok eddigi kísérleteik alapján ártalmatlannak állítják.

* A dohányzás és az egészség. Egy Brodnar nevű angol orvos érdekes vizsgálatokat folytatott a dohányzásnak az egészségre gyakorolt ártalmas hatásáról. 123 betege közül, kik 18—78 évesek voltak, 28-an hódoltak a dohányzás szokásának. Ezek közül 40-nél bizonyos érzékeknek (a hallási, izlési és tapintási érzékek) jelentékeny gyengülése mutatkozott, 82-en időszaki fejfájásban szenvedtek; fejfájásuk hol fokozódott, hol meg eltűnt, a szerint, a mint a dohányzást megszorították vagy megszüntették; ötven komoly időbetegségbe estek; 60-nál a szív működésének gyöngye zavarai mutatkoztak; 89-en kisebb-nagyobb mértékben gyomorban szenvedtek; 52-en járás közben szédülést éreztek. A betegek ötven százaléka feledékenység miatt panaszkodott és ez a baj némelyiküknél annyira fokozódott, hogy még a családnevükre se bírtak visszaemlékezni. Az orvos a betegeknek 80 százalékánál szembetegségeket is konstatalt.

Mehaltak.

— jun. 25-től július 1-ig. —

I. Kossuthvárgautczai városrészben: Antalovic Sándor 10 é. kath. tüdőlob, Enyedi Mária 1 é. ref. bélhurut, Fehér Ferencz 1 é. ref. bélhurut, Knoblauch Géza 18 é. luth. tüdőgümőkór, Stárg István 68 é. kath. tüdőgümőkór, Török Gábor 7 h. ref. bélhurut özv. Siteri Istvánné 75 é. ref. aggkór, Major Jánosné 78 é. ref. aggkór, Riguli Béla 1 h. kath. bélhurut, özv. Kónya Ferencsné 71 é. ref. bélhurut, Lippe Áron 1 hón. izv. veleszül. gyeng., Bojti Gábor 1 hón. ref. bélhurut, Posta Bálint és Papp Juliánna keresztleetlen fiok ref. halvaszül., Gyöngyössy Béla 1 hón. ref. görcsök, Katona Mária 1 é. ref. görcsök, Hegedüs Zsuzsa 1 hón. ref. veleszül. gyeng., Károlyi Juliánna 3 hón. ref. bélhurut, Lada Juliánna 6 é. ref. agylob.

II. Csapó-Pfia utcza i városrészben: Kiss Ernő 4 hón. rk. bélhurut, Iván Gábor 7 hón. r-f. bélhurut, Eszenyi Juliánna 8 napos ref. veleszül. gyeng., Bör Róza 9 é. ref. agyhártyalob, Bodnár Eszter 9 hón. ref. bélhurut, Sallai Sára 4 hetes ref. bélhurut.

III. Piaczhatvan utcza i városrészben: Weinbraun Jenő 6 napos izv. görcsök, Takács Imre 20 é. ref. öngyilkos, Latnika Ilona 3 hetes ref. bélhurut, Nagy Irén 5 hetes ref. genyverőség özv. Tóth Ferenczné 63 é. ref. végelgyeng., Vad József 10 hón. ref. bélhurut, Köblös Imre 12 ref. gümőkór, Spira Malvina 4 hetes izv. bélhurut, Barta János 8 napos ref. veleszül. gyeng., Fehér Hermann 70 é. rk. szív-baj, Wurtin Pál 4 hón. rk. görcsök, Kiss Erzsébet 1 hón. ref. bélhurut, Gömöri Bálint 5 hetes ref. bélhurut, Szatmári Sándor 77 é. ref. végelgyeng., Erdődy Julia 3 hón. ref. bélhurut, Hegedüs Juliánna 36 é. ref. tüdővész, Pál László 10 hón. ref. bélhurut, Kolla István 1 hón. ref. bélhurut, Draveczki András 3 é. ref. bélhurut, Pintér Erzsébet 78 é. ref. végelgyeng.

Közönség köréből. *)

(Köszönet nyilvánítás.)

Mind azok kik felejtethetlen kedves jó férjem temetésén megjelenésök által nagy fájdalom enyhítése végett részt venni szivesek voltak, fogadják forró köszönetemet, özv. Szathmári Sándorné szül. Alibán Sára.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Nyilttér.*)

Autonom orthodox izraelita hitközség Debreczenben.

269. sz.
1893.**Kivonat**

a debreczeni autonom orthodox izraelita hitközség képviselőtestületének 1893 évi július 2-án tartott ülésén felvett jegyzőkönyvből, — 267/1893. jk. sz. II. p. — olvastatik Weisz J. Lajos, Stark Márton és Tafler Ignác, mint előnevezettek által még 8 hitközségi tag nevében tek. Paksy Imre kir. közjegyző ur utján f. é. június 27-én beterjesztett a hitközség iktatói hivatalába f. é. július 2-án 268/1893. sz. alatt beérkezett „óvás”, mely szerint ezen hitközségi tagok kijelentik, hogy a f. 1893. évi június 25-én tartott közgyűlésnek a templom építés tárgyában hozott határozata ellen „óvás”-t emelnek stb. **Határozati k:** Tekintettel, hogy a f. é. január 22-ére még Tafler Ignác volt hitközségi elnök ur által egybehívott közgyűlés a templom építésre vonatkozó határozatot hozta; tekintettel, hogy az alapszabályok 37. §-a c) pontja értelmében a tervbe vett templomépítés céljából f. é. május 14-ére egybehívott közgyűlés a templomépítés tárgyában tett intézkedéseket jóváhagyólag tudomásul vette; tekintettel azon ténykörülményre, hogy a közgyűlési tagok a f. é. június 25-ére kitűzött közgyűlésen való megjelenésre alapszabályszerűen a tárgy világos megjelölésével voltak meghíva, és ezen közgyűlés az alapszabályok 28. §-a d) pontja és 37. §-a c) pontja értelmében a templomépítésre fordítandó kölcsöntöke összeget egyhangulag megszavazta és ennek felvételére az előljáróságot egyhangulag feljogosította és meghatalmazta; tekintettel továbbá hogy a közgyűlés a Nagyméltóságú vallás- és közoktatási m. kir. Ministeriumnak 10857 sz. a. kelt kegyelmes intézményével megerősített alapszabályok 28. §-a d) pontjával 378. §-a c) pontjára és ugyanezen nagyméltóságú m. kir. Ministeriumnak 1888. jun. 21. 1191. sz. a. kelt kegyelmes körrendeletére való hivatkozással ezen kölcsön felvételére teljesen fel van jogositva és a kölcsön az egész hitközség közös tartozásának tekintendő, tekintettel végre hogy az alapszabályok 34. §-a b) pontja szerint külön szavazatok és óvás tételek jogi következményekkel nem bírnak; mindazoknál fogva a törvény, miniszteri rendeletek és alapszabályainkban biztosított jogainak fentartása mellett a minden alapot nélkülöző fentjelzett „óvás” figyelembe nem vétetik és semminek nyilvánítottatik.

Kmf. Az előljáróság.

*) E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Valódi

**angol gépszijakat,
tömlőt,
csepüt és kendert ajánl
LUSZTIG MÓR
bőr gyári-raktára
Dr. Tihanyi-ház.**

Egy tisztességes, házas művelt leány

alkalmazást keres,

mint egyszerű Bonne. Képes volna az első osztályokban magyar és német nyelven tanítani, vagy mint házi k. a. társalgónő akármilyen hasonló állást. Szíves megkeresés e lap kiadóhivatalához „M. P.” chiffre alatt kéretik.

ROTH IGNÁCZengedélyezett szesz és bor nagykereskedő DEBRECZENBEN
Miklós-utca 1909. sz. alatt (Horváth-féle ház.)

Ajánlja legjobb minőségű nyers és finomított

szeszt, életpálinkát,finom valódi szilágysági **szilvorumot**. Diószegi balatonvidéki közönséges bakar és egri veres valódi

természetes borait,

csakis nagybani vétel mellett — és pedig szesz italok legalább is 100 liter, borok legalább 50 literenként a legjutányosabb árakban és leg-szolidabb kiszolgálás mellett.

Minden italmérés adómentes.

KLYTHIA A bőr
ápolására.
Az arcszín finomítá-
sára és szépítésére **ZSIRPOR**

Legelegánsabb toilette-, bái- és salonpor.
Chemikailag megvizsgálva és jónak találva.

Dr. POHL J. J. cs. kir. tanár által Bécsben.

Hölgyektől elősmerő nyilatkozatok.

Taussig GotfriedFinom toilette
szappanok

és

parfümek

gyára,

főraktár:

WIEN,

I. Wollzelle Nr. 3.

Wolter Sarolta cs. k. udvari burg-zínházi színésznő Bécsben.
Beeth Lola cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
Schläger Antonia, cs. k. udvari opera énekesnő Bécsben.
Pálmay Ilka, színésznő a „Theater an der Wien” színházban.
Odilon Heléna, színésznő a német népszínháznál Bécsben.
Ernest van Dyck, cs. k. opera énekesnő Bécsben stb.

Egy doboz ára 1 frt 20 kr.

Kapható Debreczenben:

BAUM MIKSA árúházában

és a legtöbb parfüm és gyógyszerkereskedésekben.

Mandel Eduard és társai Nyirbátor

gőzmalom, olaj, szeszgyár, szeszfinomító és szabadraktár.

T. CZ.

Sürgönyezim: **Bóni**, Nyirbátor.

Van szerencsénk tudomására hozni, hogy egy új, nagy és a technika legújabb vívmányai szerint épült

SZESZFINOMÍTÓT

hoztunk üzembe és a t. cz. regálebérlőségeknek, bor- szeszkereskedő és gyógyszerész uraknak mérsékeltár mellett legjobb minőségű finomított és duplán finomított szeszszel szolgálhatunk.

Tisztelettel

Mandel Eduard és társai.

MARGIT

GYÓGYFORRÁS,

MAGYAR SELTERS

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközöli. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzé-** **seknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfbán** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményre alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

práservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

es. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES ÉS LOHENGRIN“

Braunstein frères gyárából, Párizsban

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég oszakis Gassicourtban (S. és O.) franciaországban létező saját papírgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló benedezett telen készítményei a papírpap díszítésnek tekintendők.

A szivarpapapapir és szivarkeletvevly elárúsítására szant gyáraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarpapapapir, valamint valódi francia szivarkeletvevly, melyet minden papírtók a „Braunstein Frères“ céget viseli, s minden **orin bergi nagykereskedésben, valamint minden magyar kir. dohányüzésében kaphatók.**

Világhírű

féle szivarkeletvevly

65 Boulevard Exelmans 65.

A Braunstein frères cég oszakis Gassicourtban (S. és O.) franciaországban létező saját papírgyárának készítményét hozza forgalomba.

Ezen nagyszerű a legújabb elveken alapuló benedezett telen készítményei a papírpap díszítésnek tekintendők.

A szivarpapapapir és szivarkeletvevly elárúsítására szant gyáraktár helysége

Bécsben, I. Schottenring 25. sz. a.

Az általunk a „Les dernières Cartouches“ féle papírból készített valódi francia szivarpapapapir, valamint valódi francia szivarkeletvevly, melyet minden papírtók a „Braunstein Frères“ céget viseli, s minden **orin bergi nagykereskedésben, valamint minden magyar kir. dohányüzésében kaphatók.**

A „DEBRECZENI ELLENŐR“ kiadóhivatala.

A „CSOKONAI“

NYOMDA és KIADÓ

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szives figyelmébe ajánlja a modern nyomdászati követelményeknek megfelelően berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti.

Könyvkötészet

melyben a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb könyvkötészetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesít.

A saját kiadásában megjelenő „Debreczeni Ellenőr“ részére

hirdetéseket olcsón elvállal.